

مشخصات کلی برنامه و سرفصل پیشنهادی دروس

دوره سطح سه

رشته مطالعات اسلامی زنان

جامعة الزهراء عليها السلام

حوزه علمیه خواهان - قم

مهر ۱۳۹۱

بسم الله الرحمن الرحيم

مصطفی شورای عالی حوزه‌های علمیه

کلیات و برنامه سطح ۳ رشته مطالعات اسلامی زنان (ویژه خواهران)

ماده ۱. عنوان

عنوان رشته، سطح ۳ «مطالعات اسلامی زنان» می‌باشد.

ماده ۲. تعریف

«سطح سه رشته‌ی مطالعات اسلامی زنان» پس از سطح دو(دوره عمومی) آغاز می‌گردد. طلاب در این دوره، علاوه بر ارتقاء سطح علمی فقه، اصول فقه، عقائد و تفسیر با مجموعه‌ای از مباحث مرتبط با حوزه مطالعات زنان از منظر اسلام آشنا و توانائی پاسخگویی به نیازهای مربوط و تدریس متون و تحقیق در حد تحلیل و بررسی تطبیقی با مکاتب غرب را پیدا می‌کنند و در پایان موفق به دریافت دانشنامه این رشته می‌شوند.

ماده ۳. اهداف (شناختی، تربیتی - اخلاقی و مهارتی)

اهداف این رشته عبارت است از:

۱. تعمیق شناخت نسبت به مبانی اعتقادات اسلامی
۲. پرورش کارشناسان اسلامی واجد صلاحیت در حوزه مطالعات زنان برای ارائه مشاوره‌ی علمی به نهادها در مباحث زن.
۳. تبیین و توصیف نگاه جامع اسلام به زن.
۴. افزایش توان تحقیق در حد تحلیل و بررسی و نقد و زمینه‌سازی جهت تألیف و ترجمه در حوزه مطالعات زنان.
۵. ایجاد توان تدریس مباحث مرتبط با موضوع زن در سطوح پایین‌تر.
۶. افزایش توان پاسخگویی به شباهات و پرسش‌های رایج در موضوع زن.
۷. ایجاد توانایی تبلیغ دیدگاه اسلامی و تأثیرگذاری فرهنگی در حوزه مطالعات زنان.

ماده ۴. سیاست‌ها

۱. توجه به ویژگی‌ها و مسئولیت‌های بانوان در برنامه‌ریزی آموزشی، پژوهشی و تربیتی.
۲. تأکید بر آموزش مباحث زنان با توجه به مبانی اعتقادی و اخلاقی اسلام (به منظور تحقق اهداف اسلام در حوزه زنان).
۳. تأکید بر اصالت خانواده از دیدگاه اسلامی و نقش محوری زن در تحکیم آن.
۴. توجه به مسئولیت‌ها و کارکردهای جنسیتی زن در حوزه فرهنگی و اجتماعی.
۵. تأکید بر شناسایی استعدادهای برتر در زمینه‌های پژوهش، تدریس، مدیریت، تبلیغ و مشاوره تخصصی در حوزه زنان.
۶. توجه خاص به تأثیرگذاری مفاهیم و نظریه‌های اسلامی و غیر اسلامی در توصیفات، تحلیل‌ها، آسیب‌شناسی‌ها و نظریه‌پردازی‌ها در حوزه مطالعات زنان.

ماده ۵. ضرورت

برخی از محورهای ضرورت ایجاد این رشتہ عبارت است از:

۱. مواجهه عالمانه با امواج فکری فمینیستی و التقاطی.
۲. نیاز رو به رشد نظام اسلامی به زنان آشنا با مباحث جنسیتی در مدیریت‌های فرهنگی و حوزه‌های کارشناسی.
۳. پاسخگویی به پرسش‌های نوپدید در حوزه زن و خانواده.
۴. نیاز حوزه‌های علمیه به اساتید زن در حوزه مسائل زنان.
۵. کشف و تبیین علمی جایگاه زن و خانواده در اندیشه اسلام.
۶. ارائه الگوی زندگی جامع، کامل و فراگیر از حضور زن با تحفظ بر ویژگی‌های جنسیتی.

ماده ۶. نظام آموزشی

نظام آموزشی این رشتہ نیمسالی، واحدی، حضوری و ناپیوسته است. طول دوره بدون احتساب زمان پایان‌نامه و مرخصی حداقل ۷ و حداًکثر ۹ نیمسال می‌باشد.

تبصره: به منظور تبیین دقیق دیدگاه اسلام در مورد مباحث مرتبط با زنان، تولید متون آموزشی و تربیت نیروی انسانی مورد نیاز این رشتہ برای دو دوره فقط در قم اجرا می‌شود.

ماده ۷. شرایط کلی پذیرش

۱. احراز صلاحیت‌های اخلاقی و عمومی بر اساس آئین‌نامه‌های مصوب.

۲. دارا بودن مدرک علمی سطح ۲.
۳. قبولی در آزمون ورودی و مصاحبه علمی.
۴. داوطلبان ورود به این رشته خواهاران می‌باشند.

ماده ۸. تعداد واحدها

تعداد واحدهای درسی، با احتساب ۴ واحد پایان نامه، ۱۰۲ واحد است و مجموع واحدهای درسی دوره به دروس عمومی و تخصصی تقسیم می‌شود. دروس عمومی گرچه در تمامی رشته‌های سطح ۳ مشترک است اما سعی می‌شود محتوای آن متناسب با اهداف رشته مطالعات زنان گزینش شود.

ردیف	عنوان	تعداد واحد
۱	دروس عمومی	۳۰
۲	دروس تخصصی	۷۲
	جمع	۱۰۲

ماده ۹. جدول دروس عمومی

ردیف	عنوان دروس	تعداد واحد	اهداف
۱	فقه عمومی ۱ تا ۴	۱۲	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی
۲	اصول فقه ۱ تا ۴	۸	شناخت مباحث مهم اصولی و مورد نیاز این رشته
۳	تفسیر قرآن ۱ تا ۲۰	۴	آشنایی با دیدگاه مفسران ذیل آیات ناظر به زن و خانواده
۴	عقائد خاص شیعه ۱ تا ۲۰	۴	تبیین استدلالی مباحث امامت و مباحثی مانند انتظار، تقیه، بداء، رجعت، توسل و شفاعت
۵	تجزیه و ترکیب	۲	تقویت توان به کارگیری قواعد صرف و نحو
	جمع واحدها	۳۰	

ماده ۱۰. جدول دروس تخصصی

ردیف	عنوانین دروس	تعداد واحد	اهداف
۱	فقه تخصصی ۱ تا ۴	۱۲	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی
۲	اصول فقه ۵ و ۶	۴	شناخت مسائل مهم اصولی متناسب با اهداف رشته
۳	فلسفه فقه ۱ و ۲	۴	تبیین مبانی، مبادی و پیشفرض‌های علم فقه و اجتهاد با تأکید بر حل شباهات جدیدی که کارآمدی و مشروعیت آنها را با چالش مواجه می‌سازد و در اصول فقه و علم کلام به صورت متعارف مورد بحث قرار نمی‌گیرد
۴	انسان در اسلام	۲	شناخت ابعاد و قوای وجودی انسان از دیدگاه اسلام با رویکرد تطبیقی
۵	معارف بنیادین دین ۲ و ۱	۴	شناخت استدلالی مباحث خداشناسی (ذات، صفات فعلیه و ذاتیه، مرتبط فعل الهی)، نبوت (ضرورت، ویژگی‌ها، وظایف و اختیارات، نبوت و خاتمتیت پیامبر اسلام) و معاد (حقیقت مرگ، عالم برزخ، قیامت و ویژگی‌های آن)
۶	زن در اسلام	۳	شناخت مبانی نظری و اصول حاکم بر نظام شخصیت زن از دیدگاه قرآن، سنت و عقل
۷	خانواده در اسلام	۳	تبیین جایگاه، الگوها، ساختار، کارکردها، آسیب‌ها و تحولات خانواده و بیان الگوی ازدواج، روابط خانوادگی و نیز نقش زن در خانواده از دیدگاه اسلام
۸	زن در ادیان و مکاتب فلسفی	۲	شناخت و بررسی نگاه ادیان زنده و مکاتب مهم به شخصیت زن و تفاوت‌های تکوینی و تشریعی زن و مرد
۹	جریان‌شناسی مطالعات زنان در جهان اسلام	۲	بررسی، تبیین، تحلیل دیدگاه اندیشمندان جهان اسلام درباره شخصیت، جایگاه و مباحث مربوط به زنان
۱۰	جریان‌شناسی فمینیسم	۲	شناخت و بررسی گرایش‌ها و جریان‌های اجتماعی فمینیستی به ویژه در ایران با نگاهی به فمینیسم اسلامی
۱۱	مبانی و آثار فمینیسم ۲ و ۱	۴	بررسی و نقد پیشفرض‌ها و مبانی فکری فمینیسم همراه با بررسی آثار و مظاهر آن
۱۲	مقدمه‌ی علم حقوق	۲	شناخت مفهوم، موضوع، هدف، روش، اصطلاحات و مسائل علم حقوق و مکاتب و نظام‌های رایج حقوقی جهان
۱۳	فلسفه حقوق با رویکرد اسلامی	۱	تبیین مبانی، مبادی و پیشفرض‌های نظام حقوقی اسلام به صورت تلفیقی
۱۴	زن در نظام حقوقی ایران	۲	شناخت تفاوت‌های حقوقی زن و مرد در نظام حقوقی ایران در مباحثی مانند نکاح، طلاق، ارث، دیه، شهادت، مناسبات اجتماعی و مالکیت با ذکر تحولات حقوقی مرتبط
۱۵	حقوق زن در اسلام و غرب	۳	بررسی مقایسه‌ای حقوق زن در نظام‌های حاکم بر غرب با نظام اسلامی با نگاهی به اسناد بین‌المللی

ردیف	عنوانین دروس	تعداد واحد	اهداف
۱۶	جامعه‌شناسی جنسیت	۲	بررسی و نقد دیدگاه جامعه‌شناسان درباره نقش جنسیت در روابط اجتماعی و رابطه ان با اقتدار، اشتغال، حقوق، سیاست، اقتصاد، مالکیت، فرهنگ، رسانه، جرم و آسیب‌های اجتماعی
۱۷	اخلاق جنسیتی	۲	شناخت و تبیین دیدگاه اسلام درباره تفاوت زن و مرد در ارزش‌ها، صفات و داوری‌های اخلاقی
۱۸	جنسیت و تعلیم و تربیت	۲	شناخت و تبیین دیدگاه اسلام درباره تفاوت زن و مرد در روش، محدوده و نظام تعلیم و تربیت
۱۹	روان‌شناسی اختلافی زن و مرد	۲	شناخت ویژگی‌ها، تفاوت‌ها و نیازهای روان‌شناسی زن و مرد به منظور کسب سلامت روانی و پرهیز از اختلالات روانی و در نتیجه تأمین زندگی با نشاط و سالم
۲۰	روش تحقیق پیشرفتی	۲	آشنایی با روش‌های پژوهش در حوزه مسائل زن و خانواده و کیفیت بهره‌برداری از منابع
۲۱	زبان انگلیسی ۲۱	۴	ایجاد توان فهم متون تخصصی در رشته مطالعات زنان
۲۲	عربی معاصر	۲	ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی در رشته مطالعات زنان
۲۳	همایش و کارورزی ۲۱	۲	کسب مهارت‌های لازم در انجام پژوهش‌های حوزه مطالعات زنان، و ارائه نتایج آن
۲۴	پایان‌نامه	۴	ارائه پژوهشی جامع همراه با تحلیل، نقد، بررسی و تتبیع کافی در یکی از موضوعات مطالعات زنان
جمع واحدها		۷۲	

عنوان درس: فقه عمومی ۱

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنائی با روش‌های استدلال فقهی

متن درس: دروس تمھیدیہ فی الفقه الاستدلالی

سرفصل‌ها

فصل اول: شرایط تکلیف:

۱- عقل، قدرت و بلوغ ۲- نشانه‌های بلوغ

فصل دوم: غسلها:

۱- اسباب غسل ۲- جنابت (اسباب، و احکام ویژه آن) ۳- حیض (صفات و احکام خاص آن) ۴-

استحاضه (اقسام و احکام خاص آن) ۵- نفاس و احکام خاص آن

۶- غسل میت (احکام احتضار، و غسل، کفن، و دفن میت و ولی او)

فصل سوم: بعضی از احکام نجاسات:

فصل چهارم: نماز واجب یومیه:

۱- شرایط نماز یومیه (اوقات نماز و احکام خاص آن - قبله - پوشاندن بدن - مکان نماز گزار)

۲- واجبات رکنی و غیر رکنی ۳- موارد عدول ۴- مبطلات نماز

فصل پنجم: نماز مسافر:

۱- شرایط سفر ۲- قواطع سفر

فصل ششم: نماز جماعت:

۱- احکام جماعت ۲- شرایط امام جماعت

فصل هفتم: نماز جمعه:

حکم فقهی نماز جمعه و بررسی اقوال

فصل هشتم: نماز قضای والدین:

فصل نهم: روزه:

۱- مفطرات روزه ۲- شرایط صحه روزه ۳- احکام عمومی روزه

منابع جهت مطالعه: ۱- الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية ۲- مسالك الافهام

عنوان درس: فقه عمومی ۲

تعداد واحد : ۳ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشناei با روشهای استدلال فقهی

متن درس : دروس تمھیدیه فی الفقه الاستدلالی

سرفصل ها :

فصل اول : کتاب زکات :

۱- متعلق زکات

۲- شرایط عمومی وجوب زکات

۳- مستحقین زکات و اوصاف آنان

۴- زکات فطره و شرایط وجوب آن

فصل دوم : کتاب خمس :

۱- متعلق خمس

۲- احکام خمس

۳- تقسیم خمس

فصل سوم : کتاب جهاد :

۱- وجوب جهاد و احکام آن

۲- احکام مرتبط با زمینهای فتح شده

فصل چهارم: کتاب امر به معروف و نهى از منکر :

۱- شرایط امر و نهى

۲- مراتب وجوب امر و نهى

منابع جهت مطالعه: ۱- الروضۃ البهیۃ فی شرح اللمعۃ الدمشقیۃ ۲- مسالک الافہام

عنوان درس: فقه عمومی ٣

تعداد واحد: ٣ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنائی با روش‌های استدلال فقهی

متن درس: دروس تمهدیه فی الفقه الاستدلالي

سرفصل‌ها

فصل اول: کتاب بیع:

- ١- شروط عقد بیع
- ٢- شروط متعاقدين
- ٣- شرایط عوضین
- ٤- بیع صرف و سلم

فصل دوم: خیارات:

- ١- خیار مجلس
- ٢- خیار حیوان
- ٣- خیار شرط
- ٤- خیار تخلف شرط
- ٥- خیار غبن
- ٦- خیار عیب
- ٧- خیار تأخیر
- ٨- خیار رویت

فصل سوم: ربا:

اقسام و احکام ویژه ربا

فصل چهارم: کسب‌های حرام:

- ١- غنا
- ٢- غیبت
- ٣- قمار

فصل پنجم: کتاب اجارة:

- ١- حقیقہ اجارة
- ٢- شرایط عوضین

منابع جهت مطالعه: ١- الروضۃ البهیۃ فی شرح اللمعة الدمشقیۃ ٢- مسالک الافهام

٣- احکام عقد اجارة

عنوان درس: فقه عمومي ٤

تعداد واحد: ٣ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنائی با روش‌های استدلال فقهی

متن درس: دروس تمهدیه فی الفقه الاستدلالی

سرفصل‌ها

فصل اول: کتاب شرکت:

تعريف و احکام شرکت

فصل دوم: کتاب ضمان:

۱- شرایط ضمان ۲- احکام ضمان

فصل سوم: کتاب حواله و کفاله:

۱- حقیقت، شرایط و احکام حواله ۲- کفاله و بعض احکام آن

فصل چهارم: کتاب صلح:

۱- شرایط صلح ۲- احکام صلح

فصل پنجم: کتاب وکالت:

احکام وکالت

فصل ششم: کتاب مضاربه:

۱- حقیقت مضاربه ۲- شرایط مضاربه ۳- احکام مضاربه

فصل هفتم: کتاب قرض:

۱- شرایط قرض ۲- ربای قرضی ۳- احکام قرض

فصل هشتم: کتاب هبه:

۱- حقیقت هبه ۲- احکام هبه

فصل نهم: کتاب ودیعه:

احکام ودیعه

فصل دهم: کتاب عاریه:

احکام عاریه

منابع جهت مطالعه: ۱- الروضۃ البهیۃ فی شرح اللمعة الدمشقیۃ ۲- مسالک الافهام

عنوان درس : اصول ۱

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت مباحث مهم اصولی مورد نیاز این رشته

متن درس : حلقات الاصول جلد ۳ شهید ایت ا... صدر

سرفصل ها

فصل اول : حکم شرعی و تقسیماتش :

۱- احکام تکلیفی و وضعی

۲- حکم واقعی و ظاهری

۳- شمول حکم نسبت به عالم وجاہل

۴- امارات و اصول

۵- تنافی بین احکام ظاهری

۶- وظیفه احکام ظاهری

۷- قضایای حقیقیة و خارجیة احکام

فصل دوم : قطع :

۱- حجیت قطع

۲- قطع طریقی و موضوعی

۳- حکم تجری

۴- علم اجمالی

منبع جهت مطالعه : کتاب اصول الفقه مظفر ره

عنوان درس : اصول ۲

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : اصول فقه ۱

هدف : شناخت مباحث مهم اصولی مورد نیاز این رشته

متن درس : حلقات الاصول جلد ۳ شهید ایت ا... صدر

سرفصل ها :

فصل اول : دلیل شرعی لفظی :

- اوامر :

- طلب و اقسام آن

- اوامر مولوی و ارشادی

- مرّه و تکرار

- فور و تراخی

- اطلاق و تقييد :

- اسم الجنس

- قیود احترازیة

- مقدمات حکمت

- عموم و خصوص :

- اقسام و ادوات عموم

- دلالت جمع معروف به «ال»

- نکره در سیاق نفی یا نهی

- مفاهیم:

- مفهوم شرط

- مفهوم وصف

- مفهوم غایة

- مفهوم استثناء

- مفهوم حصر

فصل دوم : دلیل شرعی غیرلفظی :

- فعل معصوم (ع)

- تقریر معصوم (ع)

منبع جهت مطالعه : کتاب اصول الفقه مظفر ره

عنوان درس : اصول ۳

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : اصول فقه ۲

هدف : شناخت مباحث مهم اصولی مورد نیاز این رشته

متن درس : حلقات الاصول جلد ۳ شهید ایت ا... صدر

سرفصل ها

فصل اول : وسائل اثبات ادله شرعی :

- اثبات وجودانی:

- توالر

- اجماع

- شهرت

- اثبات تعبدی :

- اثبات اصل حجیت اخبار (از راه کتاب ، سنت ، عقل)

- دایره حجیت اخبار

- قاعده «تسامح در ادله سنن »

فصل دوم : حجیت ظواهر :

- تقسیم دلالت به نص ، ظاهر ، مجمل

- نظریه حجیت ظواهر (اصاله الظهور)

- ظهور ذاتی و ظهور موضوعی

- تفصیلات در حجیت

منبع جهت مطالعه : کتاب اصول الفقه مظفر ره

عنوان درس : اصول ۴

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : اصول فقه ۳

هدف : شناخت مباحث مهم اصولی مورد نیاز این رشته

متن درس : حلقات الاصول جلد ۳ شهید ایت ا... صدر

سرفصل : دلیل عقلی:

۱ - قاعدة استحالة تکلیف به غیر مقدور:

- باب تزاحم

- مرجّحات باب تزاحم

۲ - وجوب غیری مقدمه واجب

۳ - امتناع اجتماع امر و نهی

۴ - مساله ضدّ

۵ - دلالت نهی بر فساد :

- نهی در عبادات

- نهی در معاملات

۶ - ملازمة بین حکم عقل و حکم شرع

۷ - حجیت دلیل عقلی

منبع جهت مطالعه : کتاب اصول الفقه مظفر ره

عنوان درس: تفسیر قرآن ۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با دیدگاه مفسران، ذیل آیات ناظر به زن و خانواده

متن درس: کتاب تفسیر المیزان

سرفصل: سوره مبارکه نساء آیات ۱ تا ۳۵

- آیه اول: اشاره به خلقت اولیه انسان(زن و مرد)- اشاره به خانواده

- آیه دوم و ششم: اشاره به اموال یتیم

- آیه سوم: تعدد زوجات

- آیه پنجم: اموال سفیه و ولایت بر آن

- آیه هفتم: سهم الإرث زنان و رد تفکر عرب جاهلی

- آیه یازدهم: تفاوت سهم الإرث زنان و مردان

- آیه نوزدهم: منع از به ارث بردن زنان توسط مردان - دستور به حُسن معاشرت با زنان

- آیه بیست و یکم: احترام و تأکید بر حقوق مالی زنان

- آیه بیست و دوم: خط قرمز در ازدواج

- آیه بیست و چهارم: ازدواج موقت(متعه)

- آیه بیست و پنجم: ملاک انتخاب همسر

- آیه سی و چهارم: مدیریت مرد بر خانواده - زنان ناشزه- خشونت علیه زنان

- آیه سی و پنج: راهکارهای حل و فصل خصومات خانوادگی

ملاحظات:

۱- سعی شده آیات تعیین شده در درس تفسیر، با عنایین دروس دیگر تداخل ندارند.

۲- از مجموع ۳۵ آیه ابتدای سوره نساء آیات مشخص شده فوق ، تفصیلاً و دیگر آیاتش ، گذرا بحث شود.

۳- در بحث تفصیلی ، به آیات مشابه دیگر سوره قرآنی و نیز به کتب تفسیر مفسران اشاره شود.

منابع جهت مطالعه:

۱- مجمع البيان ۲- جوامع الجامع

عنوان درس: تفسیر قرآن ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با دیدگاه مفسران ذیل آیات ناظر به زن و خانواده

متن درس: مجمع البیان

سرفصل‌ها

فصل اول: سوره مبارکه قصص، آیات ۱ تا ۳۰

- آیه چهارم: نوع برخورد با زنان در گذشته تاریخ

- آیه پنجم و ششم: زنان الگو و نمونه (با اشاره به آیات ۹ و ۱۱)

- آیه یازده سیزدهم: نقش زن در اصلاحات اجتماعی و حضور آنان در جامعه

- آیه بیست و سوم: فعالیت‌های اقتصادی زنان - رعایت حریم و حدود الهی در روابط

- آیه بیست و پنجم: ارزش حیاء و عفاف برای زنان

- آیه بیست و هفتم: تشکیل خانواده و مسئله صداق و مهریه زنان

- آیه بیست و نهم: خانواده نمونه

فصل دوم: سوره مبارکه احزاب آیات ۲۸ تا ۳۸

(با توجه به این که شأن نزول، موجب تخصیص آیه به موردش نمی‌شود.)

- آیه بیست و هشتم: حُسن برخورد با زنان

- آیه سی و دوم: تأکید بر حُجب و حیاء

- آیه سی و سوم: سفارش به حفظ حجاب

- آیه سی و پنجم: تساوی زن و مرد در ارزش‌های اخلاقی

تذکرات:

۱- سعی شده آیات تعیین شده در درس تفسیر، با عنایین دروس دیگر تداخل ندارند.

۲- از مجموع آیات فوق، آیات مشخص شده، تفصیلاً و دیگر آیات، کوتاه بحث شود.

۳- در بحث تفصیلی به آیات مشابه دیگر سوره قرآنی و نیز به کتب تفسیر مفسران اشاره شود.

منابع جهت مطالعه: ۱- جوامع الجامع ۲- تفسیر المیزان

عنوان درس: عقاید خاص شیعه ۱

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف: تبیین استدلالی و تحکیم مبانی اعتقادی شیعه، آشنایی با شباهات و شیوه پاسخ دهی به آن

سر فصل ها:

- تبیین توحید عبادی
- بداء
- سیر تاریخی شکل گیری مکتب تشیع
- توسل و شفاعت
- سجدہ بر مهر
- زیارت معصومین علیهم السلام و بوسیدن ضریح آنان
- استشفاء به تربت امام حسین علیه السلام
- لزوم ، نصب ، عصمت، علم و ولایت امام علیهم السلام
- افضلیت حضرت علی علیه السلام بر دیگر صحابه
- فلسفه غیبت و فوائد و آثار انتظار

منابع جهت مطالعه:

- ۱- سبحانی ، جعفر - آیین و هایات
- ۲- سبحانی ، جعفر - أضواء على عقائد الشيعة و تاريخهم
- ۳- سبحانی ، جعفر - مع الشیعة الإمامية :
- ۴- سبحانی ، جعفر - دليل المرشدین الى الحق المبين
- ۵- علامة حمود ، محمد جميل - شرح عقائد امامية
- ۶- حسینی میلانی ، سید علی - نفحات الأزهار في خلاصة عقبات الأنوار -
- ۷- الإمام شرف الدين ، عبدالحسین - المراجعات
- ۸- علامه عسکری ، سید مرتضی - معالم المدرستین
- ۹- شهید حکیم ، شهید محمد باقر - دور اهل بیت

عنوان درس: عقاید خاص شیعه ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: تبیین استدلالی و تحکیم مبانی اعتقادی شیعه، آشنایی با شیهات و شیوه پاسخ دهی به آن

سرفصل ها:

- غلو و نسبت آن به شیعه

- رجعت

- اهل البيت (مقام، مرجعیت علمی، محبت و عزاداری برای آنان)

- تقیه

- عدم مشروعيت دولت ظالم

- اتحاد امت اسلامی

- مساله قبور ائمه

- ایمان ابوطالب

- اجتهاد(تخطیه و تصویب)

- عدالت صحابه

منابع جهت مطالعه:

- ۱- سبحانی ، جعفر - آیین و هابیت
- ۲- سبحانی ، جعفر - أضواء على عقائد الشیعه و تاریخهم
- ۳- سبحانی ، جعفر - مع الشیعه الإمامیة :
- ۴- سبحانی ، جعفر - دلیل المرشدین الى الحق المبین
- ۵- علامة حمود ، محمد جمیل - شرح عقائد امامیة
- ۶- حسینی میلانی ، سید علی- نفحات الأزهار فی خلاصة عقبات الأنوار
- ۷- الإمام شرف الدین ، عبدالحسین - المراجعات
- ۸- علامه عسکری ، سید مرتضی - معالم المدرستین
- ۹- شهید حکیم ، شهید محمد باقر - دور اهل بیت

عنوان درس : تجزیه و ترکیب

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : نحو تکمیلی ۲ - صرف و نحو کاربردی

هدف : تقویت توان تشخیص و بکار گیری قواعد صرف و نحو

سر فصل ها:

فصل اول : اهمیت تجزیه و ترکیب

فصل دوم : مفهوم شناسی تجزیه و بیان عناصر مؤثر در تجزیه فعل، اسم معرف، اسم مبني و حرف

فصل سوم : مفهوم شناسی ترکیبی و بیان عناصر مؤثر در ترکیب کلمه و جمله

فصل چهارم : اقسام ترکیب موضوعی و غیر موضوعی، جدولی و غیر جدولی (نشریحی) یک وجهی و چند

وجهی

روش ارائه درس:

ابتدا استاد در سه یا چهار جلسه، چهار بند فوق را یاد آوری و برای هر جلسه متنی را مشخص می کند و از همه طلاب می خواهد تا آن متن را خوانده، ترجمه کنند سپس در کلاس از آنها سؤال و کار عملی آنها را ارزیابی می کند. بنابر این از مجموع ۲۰ نمره به امتحانی ۴ نمره به فعالیت کلاسی، ۴ نمره به تحقیق (تجزیه و ترکیب چند وجهی از یک حزب قرآن) و ۱۲ نمره به امتحان آخر نیمسال اختصاص می یابد.

متن انتخابی از قرآن مجید یا نهج البلاغه شریف با عبارتهای مشکل و یا از متنی غیر از آنها ولی در سطح قابل قبول انتخاب می شود.

منابع جهت مطالعه:

۱- صافی محمود - الجدول فی اعراب القرآن

۲- درویش محی الدین - اعراب قرآن الکریم و بیانه

۳- الزمخشری محمود - تفسیر الكشاف

۴- مرحوم طبرسی - تفسیر جوامع الجامع

عنوان درس : فقه تخصصی ۱

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنائی با روش‌های استدلال فقهی

متن درس : دروس تمھیدیۃ فی الفقه الاستدلالی

سرفصل‌ها

فصل اول : کتاب نکاح :

۱- احکام نکاح

۲- ولایت پدر و پدر بزرگ

۳- احکام نگاه کردن

۴- زنانی که ازدواج با آنان حرام است ، بدليل :

- نسب (مادر ، دختر ، خواهر .....)

- سبب (ازدواج ، شیر دادن .....)

- احکام ازدواج

- احکام شیر دادن

- شروط شیردادنی که موجب محروم شدن است

۵- ازدواج موقت

فصل دوم : کتاب لعان :

۱- احکام لعان

۲- کیفیت لعان

منابع جهت مطالعه:

۱- الروضۃ البهیۃ فی شرح اللمعۃ الدمشقیۃ ۲- مسالک الافهام

عنوان درس: فقه تخصصی ٢

تعداد واحد : ٢ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنائی با روش‌های استدلال فقهی

متن درس : دروس تمهدیة في الفقه الاستدلالي

سرفصل‌ها

فصل اول : کتاب طلاق:

١- شرایط صحت طلاق

٢- اقسام طلاق:

- طلاق باین و شرایط آن

- طلاق خلع و شرایط آن

- طلاق مبارات و شرایط آن

٣- احکام عده

فصل دوم : کتاب ظهار:

احکام و شرایط ظهار

فصل سوم : کتاب ایلاء:

- احکام ایلاء

فصل چهارم : کتاب قسم ، نذر و عهد:

١- احکام قسم خوردن ٢- احکام نذر ٣- احکام عهد

فصل پنجم : کتاب وقف:

١- شرایط وقف

٢- احکام وقف

فصل ششم : کتاب حدود:

١- موجبات حد

٢- احکام حد

منابع جهت مطالعه: ١- الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية ٢- مسالك الافهام

عنوان درس: فقه تخصصی ٣

تعداد واحد : ٢ واحد

نوع واحد : نظری

پیش فیاز : ندارد

هدف : شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنائی با روش‌های استدلال فقهی

متن درس : دروس تمھیدیة فی الفقه الاستدلالي

سر فصل‌ها

فصل اول : کتاب قضاء:

١- شروط قاضی

٢- کیفیه قضاء

٣- احکام قضاء

فصل دوم : کتاب شهادات:

١- شرایط شاهد

٢- احکام شهادات

فصل سوم: کتاب اقرار

- احکام اقرار

فصل چهارم: کتاب لقطه:

١- احکام لقطه

٢- مجھول المالک

فصل پنجم: کتاب ضمان :

١- شرایط ضمان

٢- احکام ضمان

فصل ششم: کتاب انفال:

١- مصاديق انفال

٢- انحاء ملکیت

٣- احکام انفال

منابع جهت مطالعه: ١- الروضۃ البهیۃ فی شرح اللمعۃ الدمشقیۃ ٢- مسالک الافہام

عنوان درس: فقه تخصصی ٤

تعداد واحد: ٢ واحد

نوع واحد: نظری

پیش فیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مسائل مهم فقه در حوزه مطالعات زنان و آشنائی با روش‌های استدلال فقهی

متن درس: دروس تمھیدیۃ فی الفقه الاستدلالی

سر فصل‌ها

فصل اول: کتاب وصیت:

۱- اقسام و احکام وصیت

۲- احکام وصیّ

فصل دوم: کتاب ارث:

۱- موجبات ارث

۲- فروض ارث

۳- موانع ارث

۴- طبقات ارث

فصل سوم: کتاب قصاص:

۱- اقسام قصاص

۲- احکام قصاص

فصل چهارم: کتاب دیات:

۱- مقادیر دیات

۲- احکام دیات

منابع جهت مطالعه- الروضۃ البهیۃ فی شرح اللمعۃ الدمشقیۃ ۲- مسالک الافہام

عنوان درس : اصول ۵

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : اصول فقه ۴

هدف : شناخت مباحث مهم اصولی مورد نیاز این رشته

متن درس : حلقات الاصول جلد ۳ شهید ایت ا... صدر

سرفصل : اصول عملیه:

۱- کلیات :

تعريف و خصایص

ب) اقسام (عقلی و شرعی) ،

ج) مجرای اصول

۲- وظیفه مکلف در حالات شک در تکلیف :

الف - در حالت شک بدوي:

برائت عقلی و برائت نقلی

ب - در حالت علم اجمالی:

- منجزیت علم اجمالی

- شبیه محصوره و غیر محصوره

ج - در حالت شک در وجوب و حرمت:

دوران امر بین محدودین

د - شک در اقل و اکثر

۳- استصحاب:

تعريف و ارکان استصحاب

ادلة روائی استصحاب

مثبتات استصحاب

منبع جهت مطالعه : کتاب اصول الفقه مظفر ره

عنوان درس : اصول ۶

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : اصول فقه ۵

هدف : شناخت مباحث مهم اصولی مورد نیاز این رشته

متن درس : حلقات الاصول جلد ۳ شهید ایت ... صدر

سر فصل ها : تعارض ادله

۱- تمایز باب تعارض از باب تراحم

۲- تعارض غیر مستقر:

- قاعده جمع عرفی « الجمع مهما امکن اولی من الطرح »

- حکومت

- ورود

- تقييد

- تخصيص

۳- تعارض مستقر :

- اصل اولی در باب تعارض

- قاعده ثانوی در باب تعارض

- مرجحاتِ روائی باب تعارض

- تعدّی از مرجحاتِ منصوص

۴- مرجحات باب تراحم

منبع جهت مطالعه : کتاب اصول الفقه مظفر ره

عنوان درس : فلسفه فقه

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : ندارد

هدف : تبیین مبانی ، مبادی و پیش فرض های علم فقه و اجتهاد ، با تاکید بر حل شباهات جدیدی که کار آمدی و مشروعيت آنها را با چالش مواجه می سازد و در اصول فقه و علم کلام به صورت متعارف مورد بحث قرار نمی گیرد .

سرفصل ها

فصل اول : کلیاتی در فلسفه فقه :

- ۱ - چیستی فلسفه فقه (فلسفه + فقه + فلسفه فقه)
- ۲ - اهمیت و ضرورت فلسفه فقه
- ۳ - اهداف و فوائد فلسفه فقه
- ۴ - تاریخچه فلسفه فقه

۵ - مرز جدایی فلسفه دین، فلسفه احکام و فلسفه حقوق

فصل دوم : مباحث فلسفه فقه :

- ۱ - ماهیت علم فقه
- ۲ - موضوع علم اصول
- ۳ - علمی بودن علم فقه
- ۴ - اهداف علم فقه
- ۵ - قلمرو علم فقه
- ۶ - سیر تحول علم فقه

فصل سوم : مبانی علم فقه :

- ۱ - مبانی کلامی علم فقه
- ۲ - مبانی تفسیری (قرآنی)

منابع جهت مطالعه :

- ۱ - واحد فقه و حقوق مرکز تحقیقات اسلامی - گفتگوهای فلسفه فقه
- ۲ - ضیایی فر ، مهدی - جایگاه مبانی کلامی در اجتهاد
- ۳ - ضیایی ، فر مهدی - پیش درآمدی بر مکتب شناسی فقهی
- ۴ - علیدوست ، ابوالقاسم - فقه و عقل
- ۵ - هادوی ، مهدی - مبانی کلامی اجتهاد

عنوان درس: فلسفه فقه ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: فلسفه فقه ۱

هدف: تبیین مبانی، مبادی و پیش فرض های علم فقه و اجتهاد با تاکید بر حل شباهات جدیدی که کار آمدی و مشروعیت آنها را با چالش مواجه می سازد و در اصول فقه و علم کلام به صورت متعارف مورد بحث قرار نمی گیرد.

سرفصل ها

فصل اول: تعاملات علم فقه با دیگر علوم:

- ۱- علم اصول ۲- علم حقوق ۳- علم اخلاق ۴- علم حدیث

فصل دوم: منابع علم فقه:

- ۱- تعداد منابع ۲- اعتبار منابع ۳- ارتباط منابع

فصل سوم: روش شناختی در علم فقه:

۱- روشهای نقلی

۲- روشهای عقلی

- جایگاه عقل در اجتهاد

- جایگاه عرف در اجتماع

۳- تمایزات فقه شیعه و عامه در روش ها

۴- نقد منهج فقهی اخباری ها

فصل چهارم: کار آمدی فقه در دنیای معاصر:

۱- بررسی نقش زمان و مکان در پویایی فقه

۲- فقه در عرصه حکومت، مدیریت، اقتصاد و ....

منابع جهت مطالعه:

۱- واحد فقه و حقوق مرکز تحقیقات اسلامی - گفتگوهای فلسفه فقه

۲- ضیایی فر، مهدی - جایگاه مبانی کلامی در اجتهاد

۳- ضیایی، فر مهدی - پیش در آمدی بر مکتب شناسی فقهی

۴- علیدوست، ابوالقاسم - فقه و عقل

۵- هادوی، مهدی - مبانی کلامی اجتهاد

عنوان درس: انسان در اسلام

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: شناخت ابعاد و قوای وجودی انسان از دیدگاه اسلام با رویکرد تطبیقی

سرفصل‌ها

فصل اول: وجوه اهمیت انسان شناسی:

- ۱- مفهوم و ضرورت انسان شناسی
- ۲- رابطه انسان شناسی با خدا شناسی، پیامبر شناسی و معاد شناسی
- ۳- انواع شناخت انسان، و ویژه‌گی‌های انسان شناسی دینی (جامعیت، خطاب نایذیری، با نگاه به مبدأ و معاد، تبیین ساختاری)

فصل دوم: آفرینش انسان:

- ۱- مبدأ آفرینش انسان (آب، خاک، گل،....)
- ۲- مراحل آفرینش انسان (از خاک به نطفه، از نطفه به علقة،...)
- ۳- آفرینش انسان نخستین (حضرت آدم علیه السلام)
- ۴- بررسی نظریه «تطوّر انواع» از نگاه قران
- ۵- روح انسانی (اثبات روح، تجرد روح، اصالت روح، رابطه روح و جسم و انتساب آن به خدا)

فصل سوم: گرایش‌های درونی انسان:

- ۱- فطرت (معنای فطرت، اندیشه متفکرانی چون افلاطون، کانت، دکارت و تجربه گرایان در باره شناخت فطرت، شاخصه‌های امور فطری > حقیقت جویی، خیر خواهی، زیبا پسندی، عشق و پرستش <)
- ۲- غرایز (فرق فطرت با طبیعت و غریزه، انواع غریزه، عواطف و مشخصات آن)
- ۳- احساسات

فصل چهارم: ارزش‌های انسانی:

- ۱- خلافت الهی
- مفهوم، ملاک خلافت، صاحب خلافت آدم ع یا انسان؟
- ۲- ابعاد وجودی انسان
- انسان و اختیار
- مبادی اختیار (شناخت و آگاهی، میل و گرایش، قدرت و توانایی <
- دیدگاه صاحب نظران در خصوص آزادی و اختیار انسان،
- عقیده به جبر و پیامدهای آن،
- نشانه‌های اختیار در قرآن)
- ۴- کرامت انسانی

منابع جهت مطالعه:

- ۱ و ۲ و ۳ - انسان در قرآن - انسان کامل - انسان وایمان . نوشته: شهید مرتضی، مظہری ۴- مصباح یزذی ، محمد تقی-
- انسان شناسی در قرآن ۵- جوادی آملی ، عبدالله انسان در اسلام ۶- جعفری ، محمد تقی آفرینش انسان

عنوان درس: معارف بنیادین دین ۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث خدا شناسی (ذات، صفات فعلیه و ذاتیه، مراتب فعل الهی) نبوت (ضرورت، ویزگی‌ها، وظایف و اختیارات، نبوت و خاتمیت پیامبر اسلام ص) و معاد (حقیقت مرگ، عالم بزرخ، قیامت و ویزگی‌های آن)

سرفصل‌ها

فصل اول: خداشناسی استدلالی:

۱- جهان بینی و ایدئولوژی

۲- امکان شناخت خدا و قلمرو آن

۳- گونه‌های خداشناسی:

- شناخت فلسفی و ادله آن (برهان صدیقین، برهان نظم و برهان وجوب و امکان)

- شناخت فطری و شهودی (آیات فطرت و میثاق)

فصل دوم: توحید و یگانگی خدا:

۱- توحید برهانی و انواع آن (توحید ذاتی، صفاتی و افعالی)

۲- توحید قرآنی و اقسام آن:

- توحید در ذات، توحید در خالقیت، ربوبیت والوهیت،

- توحید در عبادت، اطاعت، استعانت و محبت،

- توحید در توکل، دعا و خوف و رجاء

۳- ملازمه بین اقسام توحید

۴- نصاب توحید

۵- افعال الهی:

- مراحل فعل الهی (علم، إذن، مشیتیف قدر و قضا)

- بررسی اراده الهی در آفرینش و نقش اصل علیت در آن

- بررسی اختیارات انسان در نظام آفرینش (جب و اختیار)

فصل سوم: صفات الهی :

۱- نظریه توصیف خدا (تشبیه ، تنزیه ، اعتدال)

۲- انواع صفات الهی :

صفت ذات :

- صفات ثبوتی (علم، حیات، قدرت و اختیار)

- صفات سلبی (نفی ترکیب، جسمانیت، رؤیت، معروفیت، نفی محل و جهت)

صفت فعل (خالقیت، ربوبیت، الوهیت، رازقیت، اراده و کلام)

۳- عدل الهی :

- عدل در آفرینش (شبیه اختلاف تکوینی موجودات، فلسفه بلاء، شُرور ، فنا و نیستی)

- عدالت در رستاخیز (شبیه نابرابری عمل و کیفر، ملازمه بین شفاعت و تبعیض)

منابع جهت مطالعه:

۱- بهشتی ، شهید دکتر سید محمد خدا از دیدگاه قرآن

۲- جوادی آملی ، عبدالله توحید در قرآن - (تفسیر موضوعی قرآن کریم ج ۲)

۳- جوادی آملی ، عبدالله فطرت در قرآن - (تفسیر موضوعی قرآن کریم ج ۱۲)

۴- غرویان ، محسن ، غلامی ، محمد رضا ، میر باقری ، سید محمد حسین بحثی مبسوط در آموزش عقاید

۵- شهید مطهری، مرتضی عدل الهی

۶- محمدی ری شهری ، محمد مبانی خداشناسی

عنوان درس: معارف بنیادین دین ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: معارف بنیادین دین ۱

هدف: شناخت استدلالی مباحث خدا شناسی (ذات ، صفات فعلیه و ذاتیه ، مراتب فعل الهی) نبوت (ضرورت ، ویزگی ها، وظایف و اختیارات ، نبوت و خاتمیت پیامبر اسلام ص) و معاد (حقیقت مرگ ، عالم بزرخ ، قیامت و ویزگی های آن)

سرفصل ها

فصل اول: پیام شناسی(نبوت عامّه) :

- مسائل زیر بنایی وحی و نبوت :
- ضرورت بعثت (ناسایی عقل و دانش بشری - قاعده لطف)
- مفهوم وحی و کاربرد های قرآنی آن .
- مشخصات وحی (درونی بودن- استشعر- ادراک واسطه - معلم داشتن)

فصل دوم: پیامبر شناسی (انبیاء) :

- راه شناخت انبیاء :
- اعجاز (- شرط اعجاز - تفاوت اعجاز با کرامت، سحر و شعبدہ - رابطه اعجاز با اصل علیّت)
- گواهی پیامبران پیشین
- وجود شواهد و قرائن قطعی

۲- هدف نبوتها و بعثت ها (- شناخت خداوند و نزدیکی به او - برقراری عدل در جامعه بشری)

فصل سوم: عصمت پیامبران :

- ۱- مراتب عصمت (- مصونیت از گناه- مصونیت از اشتباه)
- ۲- راز عصمت (- عوامل درونی، جلب اعتماد)
- ۳- دفع شباهات (عصمت و اختیار- توهم نسبت گناه به پیامبران در قرآن و تنزیه آنان)

فصل چهارم: نبوت پیامبر اکرم صلی الله علیه وسلم (نبوت خاصه) :

- ۱- ادله اثبات رسالت نبوی صلی الله علیه وسلم (معجزه قرآن، شق القمر ، معراج ، بشارت انبیاء گذشته)
- ۲- وجوه اعجاز قرآن (الفاظ قرآن از نظر فصاحت و بلاغت .معانی قرآن از جهت معارف و نبود اختلاف .
ا خبار غیبی)
- ۳- قلمرو رسالت پیامبر اسلام (جهانی، وجاده ای)

۴- ختم نبوت (- راز خاتمیت (دین یا ادیان، علل تجدد نبوت ها) _ شهادت ختم نبوت (تضاد مسأله خاتمیت و سیر تکاملی انسان - قوانین ثابت و نیاز های متغیر انسان)

فصل پنجم : معاد شناسی :

۱- مسائل بنیادین اصل معاد :

- أدله اثبات معاد (- ادله عقلی : برهان حکمت، برهان عدالت و برهان رحمت . - أدله نقلی)

- پیوند مسأله معاد با أصالت روح (- اثبات روح و تجرد آن - جاودانگی روح)

۳- معاد جسمانی

۴- شبهات معاد (مشکل إعاده معدوم، شبهه أكل و مأكل، تناصح و رابطه آن با معاد)

فصل ششم : معاد از نگاه قرآن :

۱- حیات برزخی : (- ماهیت مرگ - علل نگرانی از مرگ - عالم احتضار - بهشت و دوزخ برزخی (عوالم قبر) - ارتباط عالم برزخ با دنیا)

۲- رستاخیز و قیامت : (- نشانه های رستاخیز - موافق قیامت و سنجش اعمال - صراط و اعراف - گواهان در قیامت - تجسم و جاودانگی اعمال - بهشت و جهنم - پیوستگی و رابطه تأثیرگذار این جهان بر آن جهان)

منابع جهت مطالعه :

۱- سیحانی ، جعفر - الهیات و معارف اسلامی

۲- مکارم شیرازی ، ناصر - پیام قرآن ، ج ۵، ۶، ۷، ۸

۳- شهید مطهری، مرتضی - مجموعه آثار، ج ۲ - کتاب وحی و نبوت و کتاب زندگی جاوید یا حیات اخروی

۴- ربانی گلپایگانی ، علی - عقاید استدلالی

۵- بخشی مبسوط در آموزش عقاید - غرویان ، محسن . میر باقری ، سید محمد حسین . غلامی ، محمد رضا

عنوان درس: زن در اسلام

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: انسان در اسلام

هدف: شناخت مبادی نظری و اصول حاکم بر نظام شخصیت زن از دیدگاه قرآن، سنت و عقل

سرفصل ها:

فصل اول: مبادی تحقیق در مطالعات اسلامی زنان:

۱- اصل اشتراک در تکلیف ۲- خطابات دینی پیرامون زن و مرد

فصل دوم: سیمای زن در عصر جاهلیت:

۱- جایگاه خانوادگی زن ۲- جایگاه اجتنکاعی زن

فصل سوم: شخصیت انسانی زن:

۱- خلقت برابر زن و مرد ۲- تفاوت های تکوینی زن و مرد ۳- فلسفه اختلاف خلقت زن و مرد

فصل چهارم: شخصیت اسلامی زن:

۱- استعداد زن جهت کمالات معنوی ۲- گمانه های نابرابری حقوق زن در ساختار اندیشه اسلامی

فصل پنجم: تأثیر گذاری بینش اسلامی بر شخصیت زن:

۱- عصر پیامبر صلی الله علیه وآلہ وسلم ۲- عصر خلفاء ۳- عصر ائمه علیهم السلام ۴- زنان

نمونه (محدثه، شاعره ...)

فصل ششم: زن و جامعه:

۱- نقش زنان در تحولات اجتماعی ۲- نقش زنان در تحولات سیاسی ۳- اشتغال زنان

فصل هفتم: شباهات:

۱- نقصان عقل و ایمان ۲- ازدواج موقت ۳- تعدد زوجات ۴- ارث ۵- حجاب

منابع جهت مطالعه:

۱- شهید مطهری ، مرتضی نظام حقوق زن در اسلام

۲- شهید مطهری، مرتضی مسائله حجاب

۳- عبدالله ، جوادی آملی - زن در آینه جلال و جمال

۴- علامه طباطبائی - تعدد زوجات و مقام زن در اسلام

۵- مهریزی ، مهدی - شخصیت و حقوق زن در اسلام

۶- زیبایی نژاد، محمد رضا - درآمدی بر نظام شخصیت زن در اسلام

عنوان درس: خانواده در اسلام

تعداد واحد: ۳ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: زن در اسلام

هدف: تبیین جایگاه ، الگوها ، ساختار ، کارکردها ، آسیب‌ها ، و تحولات خانواده و بیان الگوی ازدواج ، روابط خانوادگی و نیز نقش زن در خانواده از دیدگاه اسلام

سرفصل‌ها

فصل اول: کلیات:

- ۱- تعریف، تاریخچه و گونه‌های خانواده ۲- ساختار خانواده
- ۳- عوامل پیدایش و استحکام خانواده ۴- سیر تحولات و تطورات خانواده

فصل دوم: همسر گزینی :

- ۱- فضیلت ازدواج ۲- سن ازدواج ۳- صفات همسر ۴- همسان همسری ۵- تک یا چند همسری
- ۶- سنن ازدواج

فصل سوم: کارکرد خانواده :

- ۱- ابعاد مادی ۲- ابعاد معنوی

فصل چهارم: نقش زن در خانواده :

- ۱- نقش تربیتی ۲- نقش همسری ۳- نقش مادری ۴- نقش مدیریتی

فصل پنجم: حقوق خانواده :

- ۱- حقوق همسران ۲- حقوق والدین ۳- حقوق فرزندان ۴- حقوق خویشاوندان

فصل ششم: آسیب شناسی خانواده :

- ۱- بحرانهای آسیب زا در جهان و ایران (- تأثیرات جهانی سازی - رسانه‌های جمعی)
- ۲- طلاق (- نقش توسعه و مدرنیسم در افزایش طلاق - فرزندان بی سرپرست یا تک سرپرست - طلاق در نظام ارزشی و حقوقی اسلام - عوارض منفی طلاق و چگونگی کاهش آن)
- ۳- نظام حمایتی اسلام از خانواده

منابع جهت مطالعه:

۱. محقق داماد ، سید مصطفی - حقوق خانواده ۲. دکتر بهشتی ، احمد - خانواده در قرآن ۳- شهید مطهری، مرتضی - نظام حقوق زن در اسلام ۴- سالاری فر ، محمد رضا - خانواده در نگرش اسلام ۵- معاونت پژوهشی گروه روانشناسی موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی - تقویت نظام خانواده و آسیب شناسی آن ۶- بستان ، حسین - اسلام و جامعه شناسی خانواده ۷- بستان ، حسین - خانواده در اسلام

عنوان درس: زن در ادیان و مکاتب فلسفی

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش فیاز: زن در اسلام

هدف: شناخت و بررسی نگاه ادیان زنده و مکاتب مهم به شخصیت زن و تفاوت های تکوینی و تشریعی زن و مرد

سرفصل ها

فصل اول: زن در ادیان زنده جهان:

۱- ادیان آریایی:

- هندو

- بودا

- سیک

- زرتشت

۲- ادیان نژاد زرد (خاور دور):

- کنفوشیوس

- شینتو

۳- ادیان سامی (ابراهیمی):

- یهودیت

- مسیحیت

- اسلام

فصل دوم: زن در مکاتب بشری:

۱- از افلاطون تا رنسانس

۲- از رنسانس تا متفکران جدید

منابع جهت مطالعه:

۱- جمعی از خواهران طلبه - زن از دیدگاه ادیان و مکاتب

۲- تشكیری، زهرا - زن در نگاه روشنفکری

۳- لطفی، محمدحسن . کاویانی، رضا - مجموعه آثار افلاطون

عنوان درس: جریان شناسی مطالعات اسلامی زنان در جهان اسلام

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش فیاز: مبانی فمینیسم ۲

هدف: بررسی ، تبیین ، تحلیل دیدگاه اندیشمندان جهان اسلام در باره شخصیت ، جایگاه و مباحث مربوط به زنان

سرفصل ها

- سیر تاریخی مطالعات زنان در جهان اسلام :

- بررسی دیدگاه سنتی به مباحث زنان

- تبیین جریان تجددگرایانه در مساله زن و خانواده

- تحلیل اندیشمندان معاصر از مباحث و مسائل زنان

منابع جهت مطالعه:

۱- پژشکی ، محمد - صور تبندی مطالعات زنان در جهان اسلام

۲- شفیعی سروستانی ، ابراهیم - جریان شناسی دفاع از حقوق زنان در ایران

عنوان درس: جریان شناسی فمینیسم

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش فیاز: مبانی و آثار فمینیسم ۲

هدف: شناخت و بررسی گرایش‌ها و جریان‌های اجتماعی فمینیستی بویژه در ایران با نگاهی به فمینیسم اسلامی

سرفصل‌ها

فصل اول: بررسی تاریخی فمینیسم:

- مفهوم شناسی فمینیسم
- بررسی زمینه‌های پیدایش تا شکل گیری:
  - زمینه‌های فرهنگی
  - زمینه‌های اقتصادی
  - زمینه‌های سیاسی

فصل دوم: موج سه گانه فمینیسم :

روند تاریخی، و مطالبات هر سه گروه

فصل سوم: گرایش‌های فمینیستی :

- فمینیسم لیبرال
- فمینیسم مارکسیستی
- فمینیسم رادیکال
- فمینیسم سوسیالیستی

فصل سوم: جنبش فمینیسم در ایران :

- تاریخچه تفکر فمینیسمی و اهداف آن در ایران

فصل چهارم: اسلام و فمینیسم

منابع جهت مطالعه:

- ۱- معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه - نگاهی به فمینیسم
- ۲- رودگر، نرجس - فمینیسم، تاریخچه، نظریات، گرایش‌ها، نقد
- ۳- دولتی، غزاله - بررسی مبانی فلسفی، اخلاقی، کلامی و آثار علمی فمینیسم
- ۴- موسوی، معصومه - تاریخچه مختصر تکوین فمینیسم

عنوان درس: مبانی و آثار فمینیسم ۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: زن در ادیان و مکاتب فلسفی

هدف: بررسی و نقد پیش فرض ها و مبانی فکری فمینیسم همراه با بررسی آثار و مظاهر آن

سرفصل ها

۱- فمینیسم و فرو도ستی زنان

۲- فمینیسم و جنسیت

۳- فمینیسم و تفاوت یا تساوی مردان و زنان

۴- فمینیسم و آزادی خواهی

۵- فمینیسم و مذهب

۶- فمینیسم و اخلاق

۷- فمینیسم و خانواده

۸- فمینیسم و سیاست

منابع جهت مطالعه:

۱- معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه نگاهی به فمینیسم

۲- رودگر، نرجس - فمینیسم، تاریخچه، نظریات، گرایش ها، نقد

۳- دولتی، غزاله - بررسی مبانی فلسفی، اخلاقی، کلامی و آثار علمی فمینیسم

۴- ساشوکی، مارجوری . ترجمه جندقی ، بهروز - الهیات فمینیستی

عنوان درس: مبانی و آثار فمینیسم ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: مبانی و آثار فمینیسم ۱

هدف: بررسی و نقد پیش فرض ها و مبانی فکری فمینیسم همراه با بررسی آثار و مظاهر آن

سرفصل ها

فصل اول: بررسی و نقد مبانی اندیشه فمینیستی :

۱- مبانی فلسفی فمینیسم :

- اومنیسم

- سکولاریسم

- لیبرالیسم

۲- مبانی کلامی فمینیسم

۳- مبانی اخلاقی فمینیسم

فصل دوم: پیامدهای جنبش فمینیسم :

۱- تغییر جایگاه ارزشی زن

۲- تهدید بنیان خانواده :

- افول ازدواج

- کودکان نامشروع

- سقط جنین

- طلاق

- خانوادهای زن سرپرست

منابع جهت مطالعه :

۱- معاونت امور اساتید و دروس معارف اسلامی نهاد مقام معظم رهبری در دانشگاه - نگاهی به فمینیسم

۲- نرجس، رودگر - فمینیسم، تاریخچه، نظریات، گرایش‌ها، نقد

۳- غزاله، دولتی - بررسی مبانی فلسفی، اخلاقی، کلامی و آثار علمی فمینیسم

۴- ساشوکی، مارجوری . ترجمه بهروز، جندقی - الهیات فمینیستی

عنوان درس: مقدمه علم حقوق

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش فیاز: ندارد

هدف: شناخت مفهوم، موضوع، هدف، روش، اصطلاحات، و مسائل علم حقوق و مکاتب و نظام های رایج حقوقی جهان

سرفصل ها

فصل اول: کلیات و مفاهیم:

۱- تعریف حق

۲- موضوع حق:

- اشخاص و شخصیت

- انواع شخص حقیقی و حقوقی

۳- انواع حق :

- گونه های حق بر پایه موضوع حق: (- حق مالی و غیر مالی، - حق شخصی و غیرشخصی ، - حق

منقول و غیرمنقول)

- گونه های حق بر پایه دارنده حق: (- حق عمومی ، - حق خصوصی، - حق مشترک)

۴- منابع ایجاد حق (عقد، ایقاع، قانون)

۵- کاربرد حقوق (تحقیق ، آموزش و قانونگذاری)

۶- انتقال و زوال حق

۷- ادله اثبات حق (إقرار، اسناد ، شهادت ، سوگند ، امارات)

فصل دوم: شاخه های علم حقوق:

۱- تقسیم حقوق بر اساس عامل دولت :

- حقوق خصوصی : (حقوق مدنی، حقوق تجارت، حقوق دریایی و هوایی)

- حقوق عمومی : (حقوق اساسی، حقوق اداری، حقوق مالیه، حقوق جزایی، حقوق کار و آرین

(دادرسی)

۲- تقسیم حقوق بر اساس پدیده مرزها : (حقوق داخلی یا ملی - حقوق خارجی یا بین المللی)

۳- روابط علوم مختلف حقوق با یکدیگر: (رابطه حقوق جزا با حقوق مدنی، با حقوق تجاری، با حقوق

(اساسی، با حقوق اداری)

فصل سوم : منابع حقوق :

۱- منابع رسمی حقوق:

- قانون (طبقه بندی قوانین - وضع واجرای قانون - اعتبار و قدرت قانون - تفسیر قانون - قلمرو زمانی و مکانی قانون - نسخ قانون)

- عرف (تعريف و اركان عرف _ مبنای اقتدار عرف - تعارض عرف و قانون، - قلمرو عرف در حقوق عمومی و خصوصی، - ارزش حقوقی عرف)

۲- منابع ارشادی حقوق : - رویه قضایی - اندیشه های حقوقی

فصل چهارم : سیستم های حقوقی جهان معاصر :

۱- خانواده حقوقی رومی و ژرمنیک

۲- خانواده کامن لا

۳- خانواده حقوقی سوسیالیستی، نظام حقوقی هند و کشورهای خاور دور، چین و ژاپن،

۴- فلسفه شکل گیری حقوق تطبیقی

فصل پنجم : قواعد حقوقی و فروع آن :

۱- تعريف و مشخصات قاعده حقوقی؛ (الزامی بودن - ضمانت اجرایی - کلیت و دوام - اجتماعی بودن)

۲- هدف وضع قواعد حقوقی (نظریه اصالت فرد یا حقوق فردی - نظریه اصالت اجتماعی یا حقوق اجتماعی - بررسی مبانی، سوابق و نتایج هردو نظریه)

۳- مبانی حقوق (مکتب حقوق فطری یا طبیعی : نظریه خردگرایان (جان لاک، کانت، روسو)، - مکتب تاریخی و تحقیقی (بررسی هردو مکتب)

منابع جهت مطالعه :

۱- دکتر کاتوزیان ، ناصر - مقدمه علم حقوق

۲- دکتر کاتوزیان ، ناصر - کلیات حقوق

۳- دکتر موسوی ، سید جلال الدین - مبانی و کلیات علم حقوق

۴- جعفری ، محمد جعفر - مقدمه عمومی علم حقوق

عنوان درس: فلسفه حقوق با رویکرد اسلامی

تعداد واحد: ۱ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: مقدمه علم حقوق

هدف: تبیین مبانی، مبادی، و پیش فرض های نظام حقوقی اسلام به صورت تطبیقی

سرفصل ها

فصل اول: کلیات و تعاریف:

۱- تعریف فلسفه حقوق

۲- رابطه علم حقوق با فلسفه حقوق

۳- پیشینه فلسفه حقوق

فصل دوم: منابع حقوق:

۱- قانون؛ (تعریف قانون و ویژگی های آن، وضع، تصویب و امضاء قانون، جهل نسبت به قانون)

۲- عرف، ارکان و اقسام عرف

- عرف در نگاه دین

۳- رویه قضایی - رویه قضایی در حقوق اسلام

۴- اندیشه های حقوقی یا نظریه دانشمندان حقوق - نظر اسلام در این زمینه

فصل سوم: منابع حقوق در اسلام:

۱- منابع ناشی از اراده خدا:

- قرآن

- سنت

۲- منابع ناشی از اراده اندیشمندان:

- عقل

- اجماع (با تقد نظریه قیاس و استحسان)

فصل چهارم: اسلام و سیستم های حقوقی معاصر:

- تفاوت ماهوی نظام حقوقی اسلام با دیگر نظامات موجود:

- حقوق کشورهای سرمایه داری

- حقوق کشورهای سوسیالیستی

- حقوق هند و چین

فصل پنجم: اهداف نظامهای حقوقی :

۱- رابطه قواعد حقوقی با اخلاق و مذهب

۲- اهداف نظام حقوقی اسلام :

- عدالت

- امنیت

- آزادی

منابع جهت مطالعه:

۱- فلسفه حقوق کاتوزیان دکتر ناصر -

۲- مکتب های حقوقی در حقوق اسلام جعفری لنگرودی ، محمد جعفر

۳- فلسفه حقوق، مبانی و کارکردها موراوتر توماس ، ترجمه بهروز، جندقی

۴- نظریه حقوقی اسلام مصباح یزدی ، محمد تقی

۵- نظام حقوقی اسلام قنواتی ، جلیل

عنوان درس: زن در نظام حقوقی ایران

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روانشناسی اختلافی زن و مرد - زن در ادیان و مکاتب فلسفی

هدف: شناخت تفاوت های حقوقی زن و مرد در نظام حقوقی ایران در مباحثی مانند نکاح، طلاق، ارث، دیه، شهادت، مناسبات اجتماعی و مالکیت با ذکر تحولات حقوقی مرتبط

سرفصل: حقوق موضوعه مربوط به زنان در ایران:

۱- حقوق مالی و خانوادگی:

- سهم الارث زنان از اموال منقول و غیر منقول

- ازدواج

- ولایت بر ازدواج

- مهریه

- قیمومت

- حضانت

- تمکین و نشوز

- نفقة

- طلاق، و ولایت بر آن

۲- زن و حقوق قضایی:

- قصاص

- دیات

- حدود

۳- حقوق اساسی زنان:

- حق مشارکت در فعالیتهای سیاسی و اجتماعی

- حق برخورداری از مناصب اجتماعی

منابع جهت مطالعه:

۱- محقق داماد، مصطفی - بررسی فقهی حقوق خانواده: نکاح و انحلال آن: ماده ۱۰۳۴ تا ۱۱۵۷ قانون

۲- مدنی، معتمدی - غلامرضا قوانین و مقررات مربوط به زنان در ایران

۳- ستاری، جلال - سیمای زن در فرهنگ ایران صدر، حسن، حقوق زن در اسلام و اروپا

۴- معتمدی، غلامرضا - قوانین و مقررات مربوط به زنان در ایران

۵- حسینی، عباس - حقوق زن در ایران و استناد بینالمللی

عنوان درس: حقوق زن در اسلام و غرب

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش فیاز: زن در نظام حقوقی ایران

هدف: بررسی مقایسه‌ای حقوق زن در نظام‌های حاکم بر غرب با نظام اسلامی با نگاهی به اسناد بین‌المللی

سرفصل‌ها

فصل اول: نظام حقوقی زن در غرب:

- ۱- سیر تحول حقوق زن در غرب و بررسی اجمالی آن
- ۲- جنبش فمنیسم در غرب
- ۳- تساوی یا تشابه؟

فصل دوم: بررسی اسناد بین‌المللی با تأکید بر کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان:

- ۱- حقوق قضایی
- ۲- حقوق مدنی
- ۳- حقوق سیاسی اجتماعی
- ۴- حقوق فرهنگی

فصل سوم: نظام حقوق زن در اسلام:

- ۱- برابری زن و مرد در ارزشها
- ۲- نگاهی به حقوق مالی و اجتماعی زنان
- ۳- زن و استقلال سیاسی

منابع جهت مطالعه:

- ۱- مطهری، مرتضی - نظام حقوق زن در اسلام
- ۲- مهریزی مهدی - شخصیت و حقوق زن در اسلام
- ۳- علاسوند، فریبا - زنان و حقوق برابر: نقد و بررسی کنوانسیون رفع تبعیض علیه زنان و سند پکن
- ۴- مهرپور، دکتر حسین - مباحثی از حقوق زن از منظر حقوق داخلی، مبانی فقهی، و موازین بین‌المللی

عنوان درس: جامعه شناسی جنسیت

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: روان شناسی اختلافی زن و مرد

هدف: بررسی و نقد دیدگاه جامعه شناسان درباره نقش جنسیت در روابط اجتماعی و رابطه آن با اقتدار، اشتغال، حقوق، سیاست، اقتصاد، مالکیت، فرهنگ، رسانه، جرم و آسیب‌های اجتماعی

سرفصل‌ها

- بررسی تاریخی عامل جنسیت

- نظریه‌های جنسیتی

- جنسیت و مذهب دین

- جنسیت و فرهنگ

- جنسیت و اقتصاد

- جنسیت و آسیب‌های اجتماعی

- جنسیت و روابط خانوادگی

- جنسیت و جرم

منابع جهت مطالعه:

۱- سفیری، خدیجه - جامعه شناسی جنسیت

۲- گرت، استفانی، - جامعه شناسی جنسیت، مترجم: کتابیون بقا

۳- زیبایی نژاد، محمد رضا - هویت و نقشه‌های جنسیتی

عنوان درس : اخلاق جنسیتی

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش نیاز : روان شناسی اختلافی زن و مرد

هدف : شناخت و تبیین دیدگاه اسلام درباره تفاوت زن و مرد در ارزش ها ، صفات و داوری های اخلاقی

سرفصل ها

۱- نظریه نسبی بودن اخلاق

۲- بررسی رابطه و تاثیر «جنس» و «جنسیت» در اخلاق

۳- تفاوت ماهوی فضایل زنانه با فضایل مردانه:

- در صفات ناظر به رابطه خود و خدا

- در صفات ناظر به روابط خود و خویشتن

- در صفات ناظر به روابط خانوادگی

- در صفات ناظر به روابط و معاشرت های اجتماعی

- در صفات ناظر به روابط سیاسی

- در صفات ناظر به روابط اقتصادی

منابع جهت مطالعه :

مصباح یزدی ، محمد تقی - اخلاق در قرآن

اسلامی ، سید حسن - اخلاق و جنسیت در در حدیث خصال النساء علوم حدیث ش ۴۹

اسلامی ، سید حسن - جنسیت و اخلاق مراقبت فصلنامه شورای فرهنگی اجتماعی زنان ش ۴۲

عنوان درس : جنسیت و تعلیم و تربیت

تعداد واحد : ۲ واحد

نوع واحد : نظری

پیش فیاز : اخلاق جنسیتی

هدف : شناخت و تبیین دیدگاه اسلام درباره تفاوت زن و مرد در روش، محدوده و نظام تعلیم و تربیت

سرفصل ها

- مفهوم شناسی تربیت

- اهداف تربیت

- روش‌های تربیت

- جنسیت و تربیت

- ماهیت تربیت جنسیتی

- گستره تربیت جنسیتی (جسمی، فکری، اقتصادی)

- دخالت عنصر جنسیت در تربیت اسلامی

- انواع نگرش ها درباره اعتبار تفاوت‌های جنسی‌تری : نگرش سنتی، نگرش جدید و نگرش دینی

- تربیت اسلامی تک یا دو جنسیتی ؟

- مختصات تربیت جنسیتی از نگاه اسلام

منابع جهت مطالعه:

۱ - مصباح یزدی، محمد تقی - جنسیت از منظر دین و روان‌شناسی

۲ - اعرافی ، علیرضا - فقه تربیتی

عنوان درس : روان‌شناسی اختلافی زن و مرد

تعداد واحد : واحد ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : زن در اسلام

هدف : شناخت ویژگی‌ها، تفاوت‌ها، و نیازهای روان‌شناختی زن و مرد به منظور کسب سلامت روانی و پرهیز از اختلالات روانی و در نتیجه تامین زندگی با نشاط و سالم

سرفصل‌ها

فصل اول : روان‌شناسی زن :

- ۱- پیشینه علم روان‌شناسی زن
- ۲- ساختار مفهومی (- مفهوم روان‌شناسی - مفهوم روان‌شناسی زن)
- ۳- هویت مشترک زن و مرد
- ۴- جنسیت متفاوت زن و مرد

فصل دوم : تفاوت زن و مرد از منظر روان‌شناختی :

- ۱- تفاوت‌های جسمی ، جنسی ، روانی ، عاطفی ، عقلی و شیوه مدیریتی
- ۲- بررسی نگرش‌های مختلف نسبت به تفاوت‌های زن و مرد
- ۳- پذیرش تفاوت‌ها و نقش آن در زندگی
- ۴- تفاوت زن و مرد و نقش آن در رسیدن به کمال از منظر روان‌شناختی

فصل سوم : آسیب‌شناسی روانی زنان و رویکردهای درمانی:

- ۱- آسیب‌های روانی زنان و راهکارهای درمان آن
- ۲- بررسی دیدگاه دین نسبت به روان‌شناسی زن
- ۳- پیشنهادات دین برای مقابله با آسیب‌های روانی زنان

منابع جهت مطالعه:

۱. نوایی نژاد ، شکوه - روان‌شناسی زن
۲. روزه ، پیره . مترجم : سروری ، دکتر محمد حسین - روان‌شناسی اختلاف زن و مرد
- ۳- جان گری . مترجم : ابوالفضل حاج حسینی - روابط زنان، مردان
- ۴- خدا رحیمی و جمعی از نویسندها - روان‌شناسی زنان

عنوان درس: روش تحقیق پیشرفته

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری - عملی

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با روش‌های پژوهش در حوزه مسائل زنان و کیفیت بهره‌برداری از منابع موجود
سرفصل‌ها:

- ۱- اهمیت و ضرورت روش تحقیق و تاریخچه آن
- ۲- شیوه‌های تتبع و پردازش اطلاعات
- ۳- مفهوم شناسی تحقیق و اصطلاحات عام و خاص آن
- ۴- بایسته‌های پژوهش در حوزه مطالعات زنان
- ۵- ویژگی‌های طرح تحقیق در مطالعات زنان
- ۶- مرحله کلی تحقیق

هر دانش پژوه موظف است یک تحقیق در زمینه مطالعات اسلامی زنان با ویژگی‌های فوق ارائه دهد که ۱۰ نمره از ۲۰ نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

منابع جهت مطالعه:

- ۱- قراملکی احمد فرامرز - روش شناسی مطالعات دینی
- ۲- نکونام جعفر - روش تحقیق کتابخانه‌ای
- ۳- طرقی مجید - درسنامه روش تحقیق
- ۴- حافظ نیا محمد رضا - مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی

عنوان درس: زبان انگلیسی ۱

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان فهم متون تخصصی در رشته مطالعات زنان

سرفصل‌ها:

- حدود ۷۰ صفحه از متون ساده انگلیسی در زمینه مسائل زنان با انتخاب موسسه توسط استاد تدریس می‌شود.
- ۳ نمره به فعالیت کلاسی افراد یعنی پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن داده شده اختصاص می‌یابد.
- در اول نیم سال به هر طبله حدود ۵ صفحه متن انگلیسی داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید که ۵ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد
- ۱۲ نمره دیگر به امتحان آخر هر نیم سال اختصاص می‌یابد.

منابع جهت مطالعه:

- ۱- انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی) - عطایی، رضا
- ۲- انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی - الحسینی، محمد علی
- ۳- انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲ - نوروزی، مهدی . خزائی فر ، علی
- ۴- مدخل هایی از دایره المعارف اسلام - پل ادواردز، راتلچ و ایرانیکا که داری متن ساده تری هستند .

عنوان درس: زبان انگلیسی ۲

تعداد واحد: ۴ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: زبان انگلیسی ۱

هدف: ایجاد توان فهم متون تخصصی در رشته مطالعات زنان

سرفصل‌ها:

- حدود ۷۰ صفحه از متون ساده انگلیسی در زمینه مسائل زنان با انتخاب موسسه توسط استاد تدریس می‌شود.
- ۳ نمره به فعالیت کلاسی افراد یعنی پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن داده شده اختصاص می‌یابد.
- در اول نیم سال به هر طلبه حدود ۵ صفحه متن انگلیسی داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید که ۵ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد
- ۱۲ نمره دیگر به امتحان آخر هر نیم سال اختصاص می‌یابد.

منابع جهت مطالعه:

- ۱- انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی) - عطایی، رضا
- ۲- انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی - الحسینی، محمد علی
- ۳- انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲ - نوروزی، مهدی . خزائی فر ، علی
- ۴- مدخل هایی از دایره المعارف اسلام - پل ادواردز، راتلچ و ایرانیکا که داری متن ساده تری هستند .

عنوان درس: عربی معاصر

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف آموزشی: ایجاد توان بهره گیری از متون عربی رشته مطالعات زنان

سرفصل‌ها:

متن هایی به عربی جدید از مجالات و کتابهای تخصصی مناسب با رشته مطالعات اسلامی زنان انتخاب میشود و در آغاز نیمسال تحصیلی در اختیار طلاب قرار میگیرد.

طلاب برای هر جلسه بین ۵ تا ۹ صفحه از متن را به منظور درک مطلب، اعراب‌گذاری و ترجمه می‌کنند و استاد تنها به رفع اشکال و بیان دقایق متن می‌پردازد.

۵ نمره از نمره درس به فعالیت کلاسی اختصاص می‌یابد.

به هر فرد حدود ۱۰ صفحه متن عربی جدید در زمینه گراییش فوق داده می‌شود تا آن متن را اعراب‌گذاری و ترجمه نماید که ۷ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

۸ نمره دیگر به امتحان آخر نیمسال اختصاص می‌یابد.

عنوان درس: همایش و کارورزی ۱

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق

هدف آموزشی: کسب مهارت‌های لازم در انجام پژوهش‌های حوزه مطالعات زنان و ارائه نتایج آن

سرفصل‌ها:

هر طلبه موظف است در طول تحصیل دو تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه‌ای در یکی از موضوعات زن و خانواده با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی تدوین کند و در یک کنفرانس نتایج تحقیق خود را ارائه دهد . موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب استاد و گروه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط اساتید مربوطه از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد .

عنوان درس: همایش و کارورزی ۲

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: کارورزی ۱

هدف آموزشی: کسب مهارت‌های لازم در انجام پژوهش‌های حوزه مطالعات زنان و ارائه نتایج آن

سرفصل‌ها:

هر طلبه موظف است در طول تحصیل دو تحقیق دو تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه‌ای در یکی از موضوعات زن و خانواده با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی تدوین کند و در یک کنفرانس نتایج تحقیق خود را ارائه دهد . موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب استاد و گروه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط اساتید مربوطه از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد .

عنوان درس: پایان نامه

تعداد واحد: ۴ واحد

پیش نیاز: کارورزی ۲

هدف: ارائه پژوهشی جامع همراه با تحلیل، نقد، بررسی و تتبیع کافی در یکی از موضوعات مطالعات زنان.